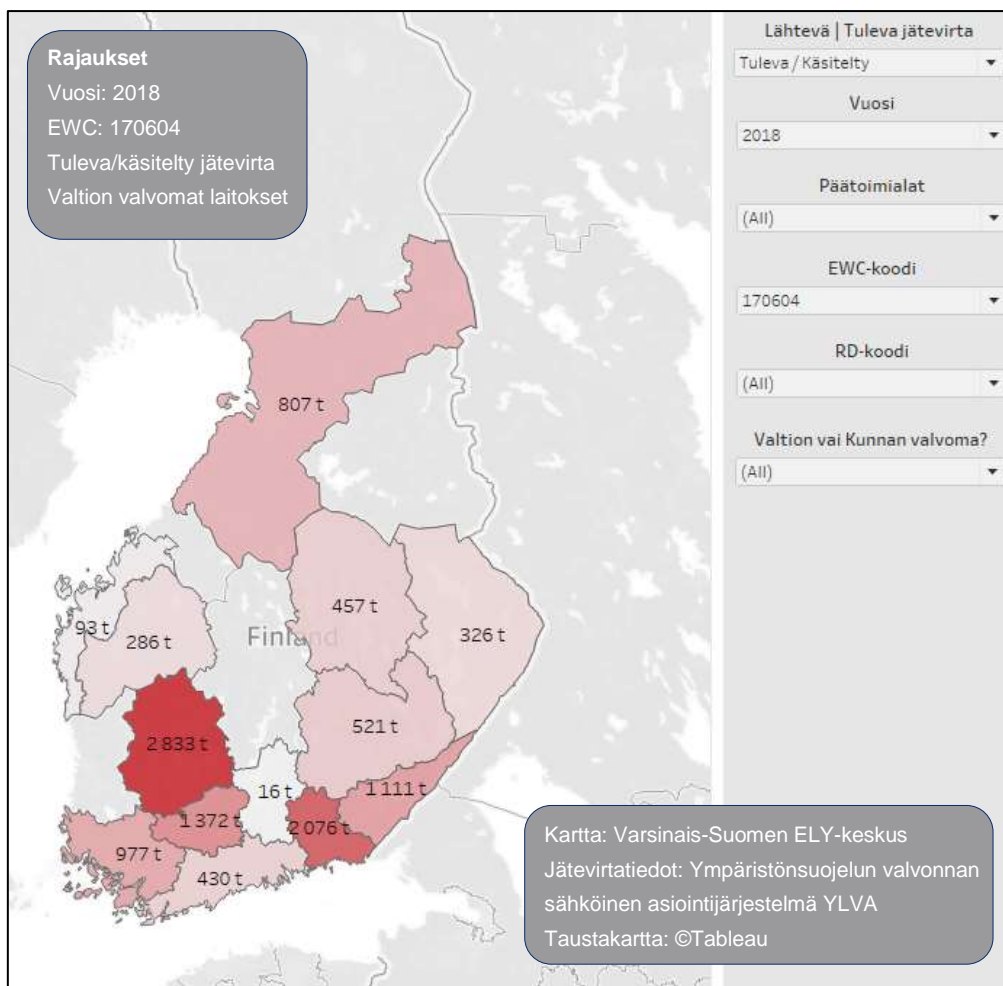

YLVA-visualisointi: eristysaineet

Kartassa valtion valvomien ympäristöluvanvaraisten laitosten kirjaamat tuleva/käsitelty jätevirrat EWC-koodille 170604, joka sisältää eristysaineita. Nämä ovat pääosin vaikeasti hyödynnettäviä ja päätyvät usein kaatopaikalle. Koodi sisältää esimerkiksi eristysvillan. Tiedot ovat vuodelta 2018.

Visualisoinnin sisältö

Visualisointi sisältää kaikki vuonna 2018 tulevaksi/käsitellyksi kirjatut jätevirrat EWC-koodilla 170604 (rakentamisessa ja purkamisessa syntyvät jätteet - eristysaineet, pl. asbestia tai vaarallisia aineita sisältävät). Koodi sisältää muun muassa eristevillan, jolle etsitään hyödyntämiskohteita. Tällä hetkellä materiaali päätyy pitkälti kaatopaikalle, eikä sitä pystytä kierrättämään tehokkaasti: tarkasteltavasta massasta 85 % on kirjattu RD-koodille D01 (sijoittaminen maahan tai maan päälle, kuten kaatopaikalle).

Tavallisesti visualisoinneissa tarkastellaan tulevaksi kirjattua jätettä, mutta rakentamisen jätteet syntyvät pääosin muualla kuin ympäristöluvanvaraisissa laitoksissa ja kirjautuvat useammin jätelaitoksilla tulevaksi jätteeksi. Materiaalia on yhteensä 11 306 tonnia ja siitä 98 % on kirjattu jätteenkäsittelylaitoksille saapuvaksi. Kartta kertoo missä jäte on kirjattu saapuvaksi, eli se ei välttämättä anna todellista kuvaa jätteen syntypaikoista. Toisaalta kokonaisuudessa sisältää yhteensä 37 jäte-erää, jotka ovat liikkuneet keskimäärin vain 12 kilometriä.

Määristä ei voi päätellä jätteen kokonaisuutta Suomessa, sillä kartta ei sisällä syntyväksi/lähteväksi kirjattua jätettä ja lisäksi visualisoinnissa on mukana vain valtion valvomat ympäristöluvanvaraiset laitokset.

Taustatiedot

Varsinais-Suomen ELY-keskus julkaisee vuoden 2020 alusta alkaen YLVA-tietokannan (ympäristönsuojelun valvonnan sähköinen asiointijärjestelmä) jätedataa visualisoituna. Tietokanta sisältää jätetiedot valtion valvomista ympäristöluvanvaraisista laitoksista, jotka tuottavat valtaosan Suomen jätteistä. YLVA-järjestelmä on luotu ennen kaikkea ympäristöhallinnon valvontatyöhön.

Tietokantaa ei ole rakennettu ensisijaisesti tilastointitarkoituksiin, mutta se antaa kuitenkin kattavaa tietoa jätteiden syntypaikoista ja liikkeistä Suomessa sekä suuruusluokan eri jätelajien määristä. Visualisointien tavoitteena on hyödyntää YLVA-dataa muun muassa kiertotalouden edistämisen tarpeisiin sekä luomaan nykyistä kattavampaa kuvaa jätteiden liikkeistä. Visualisoinneista on lisäksi hyötyä kansallisen, maakunnallisen ja kunnallisen tason jätemassojen sekä niiden koostumuksien arvioinnissa.

Jätteen määrän ja koostumuksen visualisointi

Ympäristöluvanvaraiset valtion valvomat laitokset raportoivat itse järjestelmään laitokseen tulevan (tuleva/käsitelty) ja sieltä lähtevän (syntyvä/lähtevä) jätteen. Nämä virrat voivat olla osin päällekkäisiä, sillä sama virta voidaan yhdessä laitoksessa kirjata lähteväksi ja toisessa tulevaksi, eikä virtoja pystytä koneellisesti tunnistamaan samoiksi. Tästä syystä jätemääriä ja koostumuksia tarkasteltaessa on usein mukana visualisoinnissa vain lähteväksi (syntyvä/lähtevä) kirjattu jäte. Lähtevät jätevirrat sisältävät tuotannosta peräisin olevat jätteet, joiden hyödyntämispotentiaalin selvittäminen on kiertotalouden kannalta merkittävää. Lähtevät jätevirrat eivät kata niitä jätteitä, jotka ovat peräisin muualta kuin valtion valvomista ympäristöluvanvaraisista laitoksista (esim. yhdyskuntajätteet).

Jätevirtojen visualisointi

Kun tarkastellaan jätteen liikettä kartalla, voidaan mukaan ottaa sekä tuleva että lähtevä jäte, sillä huomio keskittyy jätteen liikkumiseen, ei kokonaisuuteen. Kartassa sama jäte voi siis liikkua useaan kertaan.

Tulevat jätevirrat kattavat käsiteltäviksi tuotavat jätteet ja suurin osa käsitelijöistä on jätteenkäsittelylaitoksia.

YLVA-tietokannassa ja/tai visualisointityökalussa jätteet luokitellaan seuraavilla tavoilla ja jokainen kohta on suodatettavissa visualisointien tarpeisiin:

- * vuosi (2006-2017, vuoden 2018 tiedot keväällä 2020)
- * syntyvä/lähtevä jäte sekä tuleva/käsitelty jäte
- * vastaanottavan ja lähettävän laitoksen kunta
- * vastaanottavan ja lähettävän laitoksen maakunta
- * yrityksen päätoimiala
- * [EWC-koodi](#) kertoo jätteen laadun (esim. maataloudessa syntyvä muovijäte)
- * [RD-koodi](#) kertoo mitä jätteelle tapahtuu (esim. loppusijoitus, uudelleenkäyttö)

Tiedot perustuvat toiminnanharjoittajien vuosittain valvontaviranomaiselle raportoimiin jätemääriin.

Lisätiedot: tiedotus.varsinais-suomi@ely-keskus.fi
<http://www.ely-keskus.fi/web/ely/varsinais-suomi-materiaalivirrat>